

TEKNİKERLER BİRLİĞİ GENEL MERKEZİ

(06-59-122)

Necatibey Caddesi 66 / 8 Çankaya / Ankara

Telefax : 0 312 231 70

70

İ.S.M.1

: 0 (553) 269 24 86

İ.S.M.2

: 0 (555) 471 67 80

Konu : Y.Ö.K. Kanun Taslağı Üzerine Teknikerler Birliğinin Görüşü.

25.01.2013

Sayı : T.B.G.M. 2013 / 25

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI'NA,
ANKARA

Bugünkü Teknik Öğretim okullarının çekirdeğini oluşturan kurumlar 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren açılmaya başlanmıştır. Türkiye'de ilk kez 1943-1944 öğretim yılından itibaren Tekniker okulları açılmaya başlamış, planlı ve düzenli şekilde teknikerlik eğitime ise 1953 yılından itibaren geçilmiştir.

1962 yılında Türkiye'de 22 akşam, 4 gündüz eğitimi olmak üzere tekniker okullarında 3700 öğrenci öğrenim görmekte idi. 1965 yılında İstanbul'da (gece) ve Ankara'da (gündüz ve gece) açılan tekniker okullarının katılımı ile 1967 yılına gelinmiştir. İstenilmeyen bir takım üzücü olaylar nedeni ile 1967 yılında tekniker eğitime. 1972 yılında ise yüksek tekniker eğitime son verilmiştir.

1974-1975 öğrenim yılından itibaren Millî Eğitim Bakanlığına ve YAYKUR'a bağlı olarak 45 Yüksekokul açılmış, 1979 yılında 45'i Meslek Yüksekokulu olmak üzere Tekniker okullarının sayısı 59'a yükseltilmiştir.

1982 yılında Meslek Yüksekokulları 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununda tanımlanarak üniversitelere bağlanmıştır. Teknikerlerin varlık kaynağı Meslek Yüksek Okullarıdır.

Bu okulların kuruluş amacı Türkiye'ye nitelikli teknik elemanlar yetiştirmektir. Nitelikli teknik elemanlar yetiştirmek üzere bir çok M.Y.O. Öğretim elemanı gelişmiş ülkelerde Dünya Bankasının desteği de alınarak özel eğitim tabii tutulmuştur. Özünde İş dünyasının ihtiyacı olan yüksek nitelikli teknikerler yetiştirilmiştir.

Tekniker hakları mücadelesinde 1960'lı yılların sonuna doğru yaşanan acı olaylarda bir çok tekniker tutuklanmış, hayatını kaybetmiş yaralanmış bunun üzerine MYO'lar kapatılmış. 1960 li yıllarda yaşanan üzücü olaylar sonucunda T.C. Millî Eğitim Bakanlığı bir çok toplantı yapmış, bir çok kararlar alınmış ancak, bu kararlar sadece sözde kalmıştır.

Ancak ülkemizin teknik eleman temini için zorunlu olarak, tekrar 1970 li yılların sonunda T.C. Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak açılmış, gelişmiş ülkelerdeki MYO eğitimi örnek alınarak 1982 yılında MYO'lar T.C. M.E.B. tarafından Y.Ö.K.'na devredilmiştir.

Ülkemizde Devlet ve vakıf üniversiteleri bünyesinde yer alan yüzlerce meslek yüksek okulunun teknik programlarından bu güne kadar 380 farklı branşta ikimilyona yakın tekniker yetiştirilmiştir.

Teknikerlik eğitimi pahalı eğitimidir, bu pahalı eğitim dünyasında endüstri ve sanayinin kılcal damarları olan teknikerler almış oldukları eğitime kendilerinden de bir şeyler katarak, tüm engellemelere rağmen faydalı hizmet üretmeye çalışmaktadırlar. Kamu Kurum ve Kuruluşları, özel sektör ve serbest piyasada yüzbinlerce tekniker almış oldukları akademik eğitimle doğru orantılı olarak görev yapamamanın ezikliği ve acısını yaşamakta, serbest çalışmak isteyen meslektaşlarımız maalesef kendi mesleğini icra edememekte, özel sektörde çalışan meslektaşlarımıza angarya işler yüklenmekte, ucuz işgücü ile istihdam sağlanmaktadır.

Sorunlarımızın temel kaynağında ekonomik değerlerin paylaşımından teknikerler uzak tutulmak istenilmektedir, bu resmen faciadır.

Teknikerlerin hatta teknisyenlerin işlerine, karın ve yönetmeliklerle mühendislerin ikame edilmesi yaşanan facianın boyutunu ortaya koymak bakımından önem arz etmektedir.

Tekniker'lik bu gün de,

3795 sayılı yasada,

Meslek Yüksek Okullarının Teknik programlarından başarı ile mezun olanlara verilen unvan demektir.

YÖK'e göre;

Nitelikli teknik eğitim almış üniversite mezunu personel demektir,

İşverene göre;

Nitelikli iş çıkaran, üreten, yasal yetersizlikler nedeniyle ucuza kapatılacak eleman demek, modern köle demektir.

Teknikere göre ise tekniker;

Az maaş alan, çok iş gören, yaptığı işe imza atamayan, idari yöneticiler tarafından uzaydan geldiğine inanılan sakıncalıdır.

Sorunları görmezden gelmek, örtbas etmek, ertelemek, çözümün değil, olsa olsa sorunun ancak büyümesine neden olur.

Bilindiği üzere teknik eğitim ekonomik olarak, genel eğitime göre yaklaşık 5 kat daha pahalıdır. Bu pahalı eğitimde nitelikli teknik elemanlar yetiştirilmektedir. Ancak yetiştirme ile sabit kılınan MYO'ları, bu gün itibariyle tüm taraflar tarafından sorgulanmaya başlanmıştır.

Meslek Yüksek Okul Mezunu Teknikerlerin Yaşadığı Güncel Sorunlara Örnekler

- 1992 yılında çıkan 3795 sayılı Kanun'a rağmen Milli Eğitim Bakanlığı tarafından görev-yetki-sorumluluklar belirlenmemiştir, dönemin Milli Eğitim Bakanlığı bürokratları tarafından yönetmelik arşive kilitlenmiştir.
- Teknikerlerin alan harici bölümlerde Açık Öğretim Fakültesinde sınavsız lisans tamamlaması, teknikerlere yeterli fayda sağlamamaktadır,
- Yedek subay askerlik yapma hakları ellerinden alınmıştır, Askerlik görevinin ifasında ilköğretim mezunlarından farkları bulunmamaktadır.
- İmar kanunlarında değişikliklere gidilerek, proje imza yetkisi başta olmak üzere birçok hakları kısıtlanmıştır,
- Devlet ihale Kanunun'da yer alan müteahhit olma hakkı, çıkarılan 4734 Sayılı Kamu İhale Yasası ile ortadan kaldırılmıştır, teknikerler "İŞ BİTİRME BELGESİ" alma yetkisini kaybetmişlerdir,
- Devlet Personel Başkanlığı tarafından 1999 yılında çıkarılan "GÖREVDE YÜKSELME YÖNETMELİĞİ" ile 1999 öncesi mezun olanlara haklarının devamı yönünde teminat verilmiş, 1999 yılından sonra Tekniker olanlara şef ve uzmanlıktan başka kapılar kapatılmıştır,
- Kamuda istihdamda, teknikerler bölümler itibarıyla sıkıntılar yaşanmakta KPSS'de tüm branşlara yönelik kadro açılmamaktadır,
- Kamuda iş mevzuatı kapsamında istihdam edilen teknikerler, teknisyenlerin hatta ortaöğretim ve ilköğretim mezunu personelin emrinde istihdam edilmekte, özlük ve sosyal haklar bakımından büyük sıkıntılar yaşanmaktadır,
- İş mevzuatına tabi olarak görev yapan Tekniker ile, okur yazar olan işçi arasındaki nitelik farkı yok edilmiştir,
- Memurlara ödenen tazminat ve zamlarda adalet ölçüsüne uyulmayan uygulamalara imza atılmıştır,
- Tekniker alanlarında lisans tamamlamak istediklerinde kontenjanı onbinde oranında olan Dikey Geçiş Sınavı Yönetmeliği'ne tabii olarak sınava girmekte sonuçta mesleğinin devamı niteliğindeki okullara yerleşememekte bu durum sürekli tekrarlanmaktadır,
- Meslek yüksek okul mezunu teknikerler ile meslek lisesi mezunu teknisyenler birçok alanda aynı statüde değerlendirilmektedir,
- Kamuda görevde yükselme konusunda 18 Nisan 1999 tarih ve 22670 Sayılı Resmi Gazete'de yer alan "KAMU KURUM VE KURULUŞLARINDA GÖREVDE YÜKSELME VE UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ ESASLARINA DAİR GENEL YÖNETMELİK" gereğince, Yönetmeliğin çıktığı tarihten önce teknikerlerin fakülte mezunları gibi değerlendirileceği, Yönetmelikten sonra meslek yüksek okullarından mezun olanların ise ön lisans mezunları olarak değerlendirileceği hükme bağlanmış, bu durum kamuda istihdam kargaşası başta olmak üzere sosyal ve özlük hakların düzenlenmesinde keyfiyete yol açmış, üstelik Yönetmeliğin 1999 yılından önce meslek yüksek okullarından mezun olanlara tanınan haklar uygulamada yer bulmamaktadır.
- Özel sektörde, küçük ve orta ölçekli işletmelerde asgari ücret ile istihdam politikalarına maruz kalınmaktadır,
- Meslek yüksek okulunda almış olduğu nitelikle eğitimle doğru orantılı iş yeri açmasına izin verilmemekte, kuracağı firmanın en az % 51'ine mühendislerin ortak olması zorunluluğu getirilmektedir.

- Mesleği ile ilgili küçük ölçekli bireysel işyeri açabilmesi için ilkokul mezunlarının da üyesi ve yöneticisi olduğu "ESNAF VE SANATKAR ODALARI"na üye olma zorunluluğuna tabii tutulmaktadırlar,
- Serbest çalışan meslektaşlarımız kendi yaptıkları, bitirdikleri işlerine mühendise imza attırma zorunda bırakılmışlardır,
- 5996 Sayılı "VETERİNER HİZMETLERİ, BİTKİ SAĞLIĞI, GIDA VE YEM KANUNU" ile gıda teknikerleri, tarım teknikerleri, su ürünleri teknikerleri, veterinerlik teknikerleri vs.. ellerindeki sahip olduğu tüm yetkileri kaybetmiş, vasıfsız eleman konumuna dönüştürülmüşlerdir,
- Taslağında teknikerlere yetki verilmesi gündemde olan, ancak 6331 Sayılı "İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU"nda teknikerlere yetki verilmemiştir,
- "5627 SAYILI ENERJİ VERİMLİLİĞİ KANUNU"nda teknikerlere yetki verilmemiştir,
- Sağlık teknikerlerinin yetkilerine hemşireler ve ebeler ortak edilmektedir,
- Diş teknikerleri, ilkokul mezunu diş protez elemanları ile aynı kefedede değerlendirilmektedir,
- Makine teknikerlerine "ARAÇLARIN İMAL, TADİL VE MONTAJI HAKKINDA YÖNETMELİK" te yetki verilmemiştir,
- Bilgisayar teknikerlerinin yapacakları işler, mesleki ve teknik eğitim almamış okul mezunları tarafından yapılmaktadır,
- Bu örnekleri yüzlercesini sıralamak mümkün.

İş dünyası nitelikli teknik eleman bulamadığından bahsediyor. Y.Ö.K'da Türkiye'de tekniker sayısının yeterli olmadığını, % 3 lerde olan tekniker oranının % 25'lere çıkarılmasının hedeflendiğinden bahsediyor.

Her yıl yüzbinlerce öğrenci bavalı motivasyonlarla MYO'lara yönlendirilmekte, yeni MYO'lar kurularak il ve ilçelere siyasiler için rant kapısı olmaya devam etmektedir. Çoğunluğu fakirlik karga çocuğu olan MYO öğrencilerinin üç beş kuruşluk okul harçlıklarına göz dikilmektedir.

Sürekli olarak yasalarda yapılan değişiklikler ile teknikerlerin en temel haklarını kısıtlamaya gitmek, hak gaspı ve insan hakları ihlalden başka bir şey olmasa gerekir.

T.C. Yasama organı 1992 yılında 3795 sayılı yasayı çıkartıp yürürlüğe koyduğunda TMMOB yasanın kendi alanlarını ihlal ettiğini bahane ederek, bu güne kadar gelmiş geçmiş bir çok hükümeti duygu sömürücü ile yönlendirmeyi başaramamıştır.

Teknikerler alaylı olarak tabir edilen usta kalfa çıraklar ve hatta BELMEK (Belediye Meslek Edindirme Kursiyerleri) marifetiyle sertifika verilen elemanlar ile aynı kefedede tartılmaktadır.

AB normları bahane edilerek, 2001 yılında çıkarılan 4702 sayılı yasa hükümleri çerçevesinde METEB (Mesleki Teknik Eğitim Merkezleri) tesis edilmiş, MYO'ların kaderi teknikerlerin haricindeki bir çok sivil toplum örgütünün inisiyatifine terk edilmiş, ardından MYK (Mesleki Yeterlilik Kurumu) kurulmuş ve yüzlerce branşta yetiştirilen teknikerlerin sorunları AB uyum mevzuatından çok uzak biçimde ele alınmaya çalışılmış, bu yanlışlığın devam ettirilmesinde ise ısrarcı davranıldığını izlemekteyiz.

4702 Sayılı Yasa hükümlerine tabii olarak, Mesleki Eğitim Kurulu tesis edilmiş olup, bu kurulda MYO'larının dolayısıyla Teknikerlerin geleceğini belirleyecek kuruluşlar arasında hiç bir tekniker kuruluşu bulunmamasına rağmen; Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Başkanı veya üst düzey

yetkilisi, Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Başkanı veya üst düzey yetkilisi, En çok işvereni temsil eden İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı veya üst düzey yetkilisi, En çok personeli temsil eden İşçi Sendikaları Konfederasyonu Başkanı veya üst düzey yetkilisi, Bankalar Birliği Başkanı veya üst düzey yetkilisi, Türkiye Serbest Muhasebeciler, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirleri Odaları Birliği Başkanı veya üst düzey yetkilisi, söz sahibi edilmişlerdir.

Ülkede Meslek Liseleri, Meslek Yüksek Okulları var iken, halen çıraklık, kalfalık ve ustalık'ta ayak diretmenin gerekçesi ne olabilir? Sizlerin değer yargısına bırakıyorum.

İlginç bir örnek vermek istiyoruz, 3308 sayılı Çıraklık Yasası ile;

Çırak Öğrencilere Tanınan Haklardan bir kısmı; Çıraklar Sosyal güvenlik şemsiyesi altına alınmışlardır, İşyerlerinden ücret almaları sağlanmıştır. Mesleki yeterlilikleri sertifikaya bağlanmıştır.

İş MYO'larda okuyanlara gelince, çıraklara sağlanan hiç birisi teknikerlere reva görülmemiştir.

AB'ye girme mücadelesi yaşayan, yüzünü gelişmişliğe dönmüş, modern yaşamı benimsemiş bir ülkede, Üniversite eğitimi almış teknikerlerin, bir çıraktan ya da bir belediye kursiyerinden farklı değerlendirilmemesi cehaletten ve ülke kaynaklarının savurganlığından başka bir şey olmasa gerektir.

Doğal afet ve felaketlerde gün geçmiyor ki can kaybı yaşamayalım, ekonomik kayıplar yaşamayalım. Yakın bir zaman diliminde yaşadığımız Marmara, Düzce ve Van Depremleri'nde hayatlarını kaybedenler, yakınları ve Ülkemiz halen acılarını yaşamaktadır.

Maden göçüklerinde iptidai usuller göre çırak, işçi istihdamına yönelenler, gıda teröründe nitelikli yetkin teknik elemanları üretim ve denetim aşamasında değerlendirmeyen zihniyet, İstanbul gibi bir metropolün göbeğinde sele teslim edilen ülke vatandaşları, sorumsuz yöneticiliğin acımasız payından her geçen gün zarar görmektedirler.

Avrupa ülkelerinde doğurganlık oranlarının düşmesi nedeniyle nüfus eksikliği var iken ve bu eksiklikten dolayı yöneticileri yanıp tutuşurken, ülkemizin öz kaynakları ile yetiştirilen nitelikli elemanların, etkisiz eleman konumuna itilmesi ne kadar tezat teşkil etmekte değil mi?

Ne yazık ki, hiçbir ülke yöneticisi de çıkıp, benim ülkemde ne kadar orta ve yüksek öğrenimli teknik gücüm var? bunların nitelikleri nelerdir? hangi alanlarda istihdam edersek ülkemiz daha kısa zamanda sorunların üstesinden gelir muhasebesini yapamıyor.

Teknikerlere Ülkemizde gerek yoksa bu güne kadar niçin 2.000.000.

tekniker yetiştirilmiştir? Niçin yeni MYO'lar kurulmaktadır?

Bu gün itibarıyla, adeta teknikerlerin kollarına zincir, ayaklarına pranga vurulmuş vaziyettedir.

Teknikerler en temel hakları ellerinden alınmasına rağmen, tüm engellemelere rağmen ülkemize olumlu katma değer üretmeye devam etmektedir.

☐ Yüksek öğrenimde mesleki ve teknik eğitim denilince akla MYO mezunu teknikerler gelmektedir.

- ☐ Kanunlarda sürekli oynamaların sonucu olan *diplomalı mesleksizlik*, ülkemiz ve teknikerler için en önemli sorunlardan birisi olmaya devam etmektedir.
- ☐ Teknik ve mesleki eğitim - istihdam ilişkisi % 12 dolaylarındadır.
- ☐ Teknik ve mesleki eğitim, uluslararası rekabette genç nüfusu ile ön plana çıkmak isteyen ülkemize avantaj yaratacak şekilde yapılmış değildir.
- ☐ Ülkemizin mevcut tekniker işgücü, çalışma hayatında gerekli düzenlemelerin yapılması kaydıyla (meslek odasının kurulması, görev-yetki-sorumlulukların tanımlanması) dünya ile rekabet edebilecek bir yapıyı oluşturması işten bile değildir.
- ☐ Ülkemiz işgücünün donanımını yükseltecek, rekabet edebilirliğini arttıracak ve sürdürecektir *hayat boyu öğrenme mekanizmaları* işletilmemektedir.
- ☐ Nitelikli işgücü yetiştirme maliyetleri oldukça pahalı olmasına rağmen, mezunlar yalnız bırakılmakta, hatta "görev-yetki-sorumlulukları Kanun, Tüzük, Yönetmelik ve Genelgeler ile" bir bir ellerinden alınmaktadır.
- ☐ Üniversite kapılarındaki yığılmaları eritmek namına MYO'lar iyi bir işlev görmektedir,
- ☐ MYO mezunları eğitim-istihdam uyumsuzluğu yaşamaktadır, Teknikerler diplomalı mesleksizlik yaşamaktadır,
- ☐ Yaşam boyu eğitim konusu, teknikerler için sözde kalmaktadır.
- ☐ Meslek yüksekokulları, yarım üniversite olarak algılanmaktadır.

Anlaşılan o ki; MYO'lar Y.Ö.K. için kadro kaynağı, siyasiler için yatırım kaynağı, yerel yönetimler için gelir kaynağı, aileler için umut kapısı, teknikerler için hüsrana kapısından başka bir anlam ifade etmemektedir.

2006 yılında kurulan Mesleki Yeterlilik Kurumu Avrupa Birliği ile uyumlu Ulusal Yeterlilik Sistemini kurmak ve işletmekten vazgeçmiş, teknikerlere görev-yetki-sorumluluk belirlemede kıstası Meslek Yüksek Okulu transkripti yerine, 5544 sayılı Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlardan elde etmeye çalışmaktadır.

MEB-YÖK Meslek Yüksek Okulları Program Geliştirme Projesi'nde teknikerlerin niteliği diyagramda açıkça ifade edilmesine rağmen uygulamada hayat bulmamıştır. Nihayetinde teknikerler işçi olmak üzere meslek yüksek okulu eğitimi almamıştır. Meslek yüksekokullarının ülke ekonomisinin *nitelikli işgücü* anlayışla değerlendirilmeleri gerekmektedir.

Yükseköğretim Kurulu, mevcut meslek yüksekokulları yapısal konumunu, işgücünün eğitim seviyesinin *hayat boyu öğretim* kapsamında yükseltilmesine katkıda bulunabileceği şekilde düzenlemeli, meslek yüksek okulları UYGULAMALI BİLİMLER / TEKNOLOJİ MÜHENDİSLİĞİ FAKÜLTELERİ'ne dönüştürülmelidir.

Sayın Bakanım,

Meslek yüksekokullarında itibar kaybı vardır, Ülkemizdeki meslek yüksek okullarının Avrupa'da muadili bir eğitim kurumu var mıdır? MYO'ları sorgulanmalıdır.

Teknikerlere uygulanan çifte standartı, hukuk dışı uygulamaları, hak gaspını durdurun.

Sorunlarımızın köklü çözümü için Y.Ö.K. Yasa tasarısına önerilerimiz;

1 - İdari ve hukuki mevzuat açısından kangren haline gelmiş, gerek mezunlarına, gerekse çalışma hayatına kargaşadan başka bir şey vaat etmeyen Meslek Yüksek Okulları'nın teknik bölümleri "TEKNOLOJİ MÜHENDİSLİĞİ FAKÜLTELERİNE DÖNÜŞTÜRÜLMELİ, MESLEK YÜKSEK OKULLARI KAPATILMALIDIR" Meslek yüksekokullarının verecekleri lisans diplomaları, meslek lisansı ibaresiyle akademik lisanstan ayrıştırılabilecektir.

2 - Halihazırda M.Y.O.'larda okuyan ve mezun düzeydeki teknikerler için alanlarının devamı niteliğinde sınavsız lisans tamamlama hakkı koşulsuz olarak isteyen herkese ÖRGÜN, İKİNCİ ÖĞRETİM, AÇIKÖĞRETİM, UZAKTAN EĞİTİM metotlarının tamamı açık tutularak sağlanmalıdır.

Her iki önerimiz de dikkate alınmayacaksa eğer, üçüncü yol meslek yüksek okullarının kapatılması olmalıdır.

Söz konusu yasanın Türk Yükseköğretim sisteminin, yeniden tasnif ve iyileştirmeye tabi tutulacağı bir reform dönemine vesile olacağını umar, ekte tasarıya katkıda bulunacağını düşündüğümüz önerilerimizi takdirlerinize sunarız.

Teknikerler Birliği Yönetim Kurulu Adına,

Ertan Kılıç
Genel Başkan

E K İ _____:

2 Sayfa "MEB-YÖK Meslek Yüksek Okulları Program Geliştirme Projesi" fotokopisi.

**MEB-YÖK
MESLEK YÜKSEK OKULLARI
PROGRAM GELİŞTİRME PROJESİ**

EK - 1